

KÉPZÉSI ÉS KIMENETI KÖVETELMÉNYEK

ÁLTALÁNOS ÁPOLÓ SZAKMA

1 A szakma alapadatai

- 1.1 Az ágazat megnevezése: Egészségügy ágazat
- 1.2 A szakma megnevezése: Általános ápoló
- 1.3 A szakma azonosító száma: 5 0913 03 01
- 1.4 A szakma szakmairányai: -
- 1.5 A szakma Európai Képesítési Keretrendszer szerinti szintje: 5
- 1.6 A szakma Magyar Képesítési Keretrendszer szerinti szintje: 5
- 1.7 Ágazati alapoktatás megnevezése: Egészségügy ágazati alapoktatás
- 1.8 Kapcsolódó részsakmák megnevezése: -
- 1.9 Egybefüggő szakmai gyakorlat időtartama: Szakképző iskolai oktatásban: -, Technikumi oktatásban: 600 óra, Érettségire épülő oktatásban: 320 óra

8 A szakmai vizsga leírása, mérésének, értékelésének szempontjai

- 8.1 Szakma megnevezése: Általános ápoló

- 8.1.1 Szakmai vizsgára bocsátás feltétele:

Valamennyi előírt képzési évfolyam, továbbá az egybefüggő és évközi szakmai gyakorlat sikeres és igazolt teljesítése.

- 8.1.2 Szakmához kötődő további sajátos követelmények:

Portfólió leadása: a vizsgázó a szakmai vizsga megkezdése előtt 30 nappal megküldi a képzőintézménynek elektronikusan és/vagy papíralapon 1 példányban.

8.2 Központi interaktív vizsga

- 8.2.1 A vizsgatevékenység megnevezése: A szakápolás alapjai és határterületei

- 8.2.2 A vizsgatevékenység leírása

A vizsgatevékenység során 60 kérdésből álló vizsgafeladatsort kell megoldani, amely zárt végű, feleletválasztó típusú kérdésekből áll. Az eszközismeret méréséhez ábrák használata ajánlott.

A feladatok aránya a vizsgatevékenységen belül:

- Anatómia-élettan-kórélettan 25%
- Klinikumi ismeretek és diagnosztika 25%
- Gyógyszertani ismeretek 10%

- Szakápolástani ismeretek 30%
- Társadalomtudományi ismeretek 10%

8.2.3 A vizsgatevékenység végrehajtására rendelkezésre álló időtartam: 60 perc

8.2.4 A vizsgatevékenység aránya a teljes szakmai vizsgán belül: 30%

8.2.5 A vizsgatevékenység értékelésének szempontjai:

A tevékenység ellátásához szükséges alapozó természettudományos és szakmai ismeretek megfelelő szintű elsajátításának mérése. A vizsgatevékenység akkor eredményes, ha a vizsgázó a megszerezhető összes pontszám legalább 40%-át elérte.

8.3 Projektfeladat

8.3.1 A vizsgatevékenység megnevezése: Az általános ápoló tevékenységi körébe tartozó alapápolás, gondozás, asszisztálás és szakápolás

8.3.2 A vizsgatevékenység leírása

A projektfeladat három vizsgarészből áll:

A) vizsgarész : Portfólió bemutatása

B) vizsgarész : Gyakorlati vizsgamunka munkahelyi és szimulációs körülmények között

C) vizsgarész : Az A) és B) vizsgarészekhez kapcsolódó szakmai beszélgetés

A) vizsgarész: Portfólió bemutatása

A vizsgázó haladásáról és/vagy eredményeiről, munkáiból összeállított dokumentum, amely magába foglalja a mentoráló gyakorlati oktató/gyakorlati oktatást végző által hitelesített gyakorlati munkanaplót.

A portfólió kötelező és választható elemekből épül fel.

A portfólió kötelező elemei:

A szakmai gyakorlat alatt az egyes gyakorlati területeken felügyelet mellett elvégzett tevékenységek dokumentálása az alábbi beavatkozások mentén (a portfólió értékelése során súlyaránya 60%):

A szakirányú oktatás szakmai követelményeiben szereplő non-invazív tevékenységek legalább 50 alkalommal, az invazív tevékenységek legalább 5 alkalommal történő elvégzése, invazív beavatkozásoknál asszisztálási tevékenység 20 alkalommal, gyógyszerelési tevékenység 5 alkalommal.

A portfólióban meg kell jelölni a gyakorlat/beavatkozás helyszínét, időpontját. A portfólióban az ápolói részvétel minősége (megfigyelés, asszisztálás, beavatkozás elvégzése), az elvégzett szakápolási tevékenységek, az asszisztált és elvégzett feladatsorok, beavatkozások leírása szerepeljen. A portfóliónak rövid összefoglalót kell tartalmaznia az összefüggő gyakorlaton tapasztalatokról (pl. a tanuló által megfigyelt vizsgálatokról, kezelésekről, csoportterápiás vagy gyógyfoglalkoztatói élményekről). Szerepelhet benne bármely tanult témaköri csoporttal/ témakörrel kapcsolatos gyakorlati tevékenység, megfigyelés.

A portfóliónak tartalmaznia kell egy a gyakorlaton a tanuló által kiválasztott beteggel kapcsolatos rövidtávú ápolási tervet mely magában foglal legalább 5 ápolási diagnózist

(aktuális, kockázati, tünetcsoporti, lehetséges). A diagnózisokat a beteg egyéni szükségletei mentén a prioritásoknak megfelelően határozza meg.

A portfólió választható elemei (a tanuló legalább egyet választ, a portfólió értékelése során súlyaránya 40%):

- Szakmai versenyek – amelyeken részt vett a jelölt a képzés időtartama alatt – és azok eredményeinek bemutatása
- Szakmai események bemutatása, amelyeken részt vett a tanuló/képzésben résztvevő a képzés időtartama alatt (kórház-, klinika látogatások, szakmai bemutatók, szakterülettel összefüggő ismeretterjesztő előadás, szakmát népszerűsítő rendezvények, iskolai, munkahelyi szakmai rendezvények, hobby, önkéntes tevékenység stb.)
- Saját tudományos munka bemutatása
- Közösségi szolgálat, iskolai közösségi munka bemutatása
- Dicséret, elismerés, ajánlás a tanuló szakmai, iskolai teljesítményével kapcsolatban
- Diákönkormányzatban végzett legalább egy éves tevékenység
- Karrierterv és egészségügyi motivációs terv

B) vizsgarész: Gyakorlati vizsgamunka munkahelyi és szimulációs körülmények között

Munkahelyi körülmények között zajló vizsga (a gyakorlati vizsgamunka értékelése során súlyaránya 40%, időtartama 20 perc):

A vizsgázó a gyakorlati vizsga reggelén húz vizsgafeladatot, melyet követően az osztályon megkezdí vizsgatevékenységét. A kihúzott vizsgafeladat betegesetének megfelelően kell ellátnia az ápolói feladatokat, majd a szakmai beszélgetés során a vizsgázónak össze kell foglalnia az adott betegséghez tartozó anatómiai/élettani/kórleltani alapokat, a kórkép lényegét, tünettanát, diagnosztikus, terápiás lehetőségeit és ápolási/szakápolási specialitásait.

A vizsgarész során a vizsgázó megfigyelésére való munkakörnyezetben történő munkavégzés közben kerül sor.

Minden vizsgafeladatnak az alábbiakat kell tartalmaznia: -

- higiénés kézfertőtlenítés, egyéni védőeszközök használata
- betegtájékoztató
- betegmegfigyelés
- beteg szükségleteinek kielégítése

Szimulációs körülmények között zajló vizsga (az invazív feladatok és a munkahelyi körülmények között nem megvalósítható feladatokhoz kapcsolódó kompetenciák méréséhez, a gyakorlati vizsgamunka értékelése során súlyaránya 60 %, időtartama maximum 25 perc):

A vizsgaközpont által összeállított feladatsorból tételhúzással választott, beteg nélküli szituációs feladatok elvégzése, illetve tevékenységek bemutatása szimulációs eszközök használatával és szükség esetén imitátorok bevonásával az alábbi témakörökből:

- Vénás vérvétel kivitelezése zárt vérvételi eszközrendszerrel
- Vérgázanalízis: előkészítés kapilláris asztrup mintavételhez és kivitelezés
- Injekciózás: subcutan injekció
- Injekciózás: intramuscularis injekció, védőoltások felnőtt és gyermekkorban
- Vénás injekció percutan bejuttatása
- Vénás injekció-perifériás és centrális vénás kanülbe
- Injekciózás: intracutan injekció
- Vérvétel ujjbegyből vércukor érték meghatározás céljából
- Az artériás oxigéntelítettség noninvazív mérése - Pulzoximetria
- Perifériás kanül felvezetése és gondozása
- Nasogastricus szonda levezetése, helyének ellenőrzése, táplálás és gyógyszerelés szondán keresztül
- Beöntés adása
- Tracheostoma ellátása
- Colostoma, ileostoma, urostoma ellátása, zsák cseréje, széklet mintavételi eljárások
- Betegmegfigyelő monitor alkalmazása
- Perfusor, infuzomat, volumetrikus pumpa használata, parenteralis folyadékpótlás,
- Infúzió összeállítása, bekötése, cseppszámítás
- EKG-vizsgálat:rutin 12 elvezetéses EKG-vizsgálat kivitelezése
- A gyógyszerek bejuttatásának technikája: oralis, nasalis, sublingualis úton, A gyógyszerek bejuttatásának technikája: szembe, fülbe cseppentés menete.
- Gyógyszerelés, a gyógyszerek bejuttatásának technikája: transzdermális intravaginális és rectalis úton történő gyógyszerelés,
- Trombózis profilaxis - folyamatos rugalmas kompresszió alkalmazása, lymphoedema prevenciója
- Inhalációs terápia
- Hólyagkatéterezés. Előkészítés és kivitelezés női betegen, a katéterről való leszoktatás menete, vizeletvizsgálat kivitelezése gyorsesztt segítségével
- Hólyagkatéterezés. Előkészítés és kivitelezés férfi betegen, vizeletmintavételi és vizeletgyűjtési módok, lehetőségek
- Légúti váladék eltávolításához előkészítés és kivitelezés. Váladékok, orr-garat, köpet mintavétel technikái
- Decubitus ellátás I-II. stádium
- Decubitus ellátás III-IV. stádium
- Dréngondozás
- Oxigénterápia alacsony nyomású rendszerekkel
- Oxigénterápia magas nyomású rendszerekkel
- Sebgyógyítás, sebgyógyítás, fedőkötés készítése, fixatuer externe ellátása
- Mellkas csövezéshez előkészítés és asszisztálás
- Mellkas csapoláshoz előkészítés, asszisztálás menete
- Hascapoláshoz előkészítés, asszisztálás menete
- Félautomata és automata defibrillátor használata

- Lumbalpunkcióhoz előkészítés, asszisztálás menete
- Maszkos-ballonos lélegeztetés
- BLS kivitelezése
- Gyorstesztek kivitelezése
- Gyomormosás, gyomorszonda levezetése, előkészítés, asszisztálás
- Újszülött ellátás – Apgar számítás
- Csecsemő és kisgyermek gondozása
- Fájdalom felmérése gyermek és felnőtt korban EDA, PCA alkalmazása
- Kockázati és felmérő skálák alkalmazása
- Köldök kanül gondozása
- Gyermekkori mintavételi eljárások
- Transzfúziós terápia ápolói teendői Halott ellátás, halott gyermek ellátása Parenteralis táplálás
- Inkontinencia eszközök alkalmazása
- Port-a-Cath kanült használ
- Citosztatikus kezelést állít össze

C) vizsgarész: Az A) és B) vizsgarészhez kapcsolódó szakmai beszélgetés

A vizsgarész alkalmával a vizsgázó bemutatja portfólióját. Portfóliójával és gyakorlati vizsgamunkájával kapcsolatosan a vizsgabizottság által megfogalmazott kérdésekre válaszol, a vizsgabizottság tagjaival szakmai megbeszélést folytat, maximum 15 percen.

8.3.3 A vizsgatevékenység végrehajtására rendelkezésre álló időtartam: 60 perc

8.3.4 A vizsgatevékenység aránya a teljes szakmai vizsgán belül: 70%

8.3.5 A vizsgatevékenység értékelésének szempontjai:

A tevékenység ellátásához szükséges alapoó természettudományos és szakmai ismeretek megfelelő szintű elsajátításának mérése:

- A) vizsgarész értékelési súlyaránya a projektfeladatban: 10%
- B) vizsgarész értékelési súlyaránya a projektfeladatban: 45%
- C) vizsgarész értékelési súlyaránya a projektfeladatban: 45%

Értékelési szempontok:

- Eszközismeret, eszközök és munkaterület előkészítése
- Kommunikáció a pácienssel/munkatárssal
- A feladat kivitelezésének és a mért értékek pontossága
- A munkavégzés ütemezése, határozottság
- Helyzetfelismerés/problémamegoldás
- A dokumentálás formai és tartalmi megfelelősége
- Higiénés, munkavédelmi és betegbiztonsági szabályok betartása

A vizsgatevékenység akkor eredményes, ha a tanuló a megszerzhető összes pontszám legalább 40%-át elérte.

- 8.4 A szakmai vizsga vizsgatevékenységeinek lebonyolításához szükséges személyi feltételek: A technikai feltételek biztosításáért felelős személy és munkahelyi gyakorlatvezető, vagy szakirányú végzettséggel rendelkező szakember. A gyakorlati vizsga helyszínén a beteg/páciens vagy azt helyettesítő imitátor (beleegyező nyilatkozattal rendelkező). A szimulációs körülmények között végzett vizsga során a technikai feltételek biztosításáért felelős személy mellett a feladattól függően imitátor bevonása szükséges.
- 8.5 A szakmai vizsga vizsgatevékenységeinek lebonyolításához szükséges tárgyi feltételek: A munkahelyi körülmények között végzett vizsga során az 5. pontban felsorolt eszközök. A szimulációs körülmények között végzett vizsga során a feladatsorban szereplő vizsgafeladatok elvégzéséhez szükséges eszközök, anyagok, fantomok, mulázsok, szimulátorok.
- 8.6 A szakmai vizsga eredményébe a vizsga értékelésén felül:
- az ágazati alapvizsga eredményét 10% súlyarányal kell beszámítani -
a szakmai vizsgát 90% súlyarányal kell beszámítani.
- 8.7 A vizsgatevékenységek alóli felmentések speciális esetei, módja, és feltételei: EUROSkill, WORDSKILL versenyeken elért 1-3. helyezés, vagy kiválósági érem megszerzése. Az OSZTV-n a versenyfelhívásban meghatározott teljesítmény elérése.
- 8.8 A vizsgán használható segédeszközökre és egyéb dokumentumokra vonatkozó részletes szabályok:
A GDPR-nak megfelelően előkészített betegdokumentáció, beleegyező nyilatkozatok. Az eszközök, gépek használati leírata, utasításai a karbantartásról és a hibakódokról.

9 A vizsgatevékenységek megszervezésére, azok vizsgaidőpontjaira, a vizsgaidőszakokra vonatkozó sajátos feltételek

A duális szakképzés keretében szervezett Általános ápoló képzés megfelel az Európai Parlament és a Tanács 2005/36/EK irányelvében megfogalmazott követelményeknek.